

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonicoꝝ Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

LVII. De Congregatione S. Victoris Parisiensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

dam dicti Ordinis Ecclesia sedes potuerunt. multa quoque illius monasteria vel commendata, & canonicis eadem sunt destituta, vel à secularibus occupata, & diruta. Retinet tamen formam congregationis sub vno capite, quod est ipse Abbas S. Rufi, cui omnes tanquam Patri subduntur, & reuerenter obediunt.

CAPVT QVINQVAGE SIMVM SEPTIMVM.

De Congregatione Canonicorum Regularium S. Victoris Parisiensis.

I. **H**æc etiam in partibus Galliarum perantiqua, & cum primis illustri congregatio S. Victoris Parisiensis, cuius summa cum laude meminit Cardinalis Iacobus de Vitriaco in sua historia Occidentali c. 24. ita scribens. Sont alia canonicorum Regularium deuota, & humiles, & amabiles Deo congregationes, qui S. Victoris canonicis nuncupantur, eo quod prædictus Dei martyr Patrenus, & advocatus sit eorum, in quibus huius Ordinis primordia claruerunt. Primus siquidem, & precipuus huius sanctæ Religionis conventus extra muros Parisiensis ciuitatis in Ecclesia, quæ dicitur S. Victoris quasi lucerna Domini super candelabrum posita, non solum propinquam ciuitatem, sed remotis etiam quaque regionibus, & ad Dei cognitionem illuminat, & ad charitatem inflammat, tanquam piscina probatica, & luter æneus in templo Domini scholaribus Parisiis commemorantibus, & veris populis vniuersæ consuetibus aquæ purificationis subministrans. Hæc siquidem sancta, & omni acceptione digna militans in castris Domini congregatio refugium est pauperum, consolatio lugentium, sulcimentum, & quasi bestis debitum, recreatio lassorum, releuatio lapsorum, portus tranquillissimi solarium, quibus de mundi huius naufragio euadere cupentibus, sinum misericordie aperit, & in gremio suo velut pia mater eos sonet, & nutrit. Multis à principio Parisiensibus magistris, viris literatis, & honestis velut flamma fulgentibus illustrata, & quasi margaritis pretiosis decorata. Inter quos nominatissimus, & precipuus extitit Cutharista Veneni, originem Spiritus sancti, magister Hugo de fundo Villore dictus, qui malogranata cunctinabilis coniungens, exemplo sanctæ conuersationis multos ad honestatem incitauit, & meliorem doctrinam ad scientiam erudit. Multos autem aquarum viuientium puteos effodiens libris suis, quos de fide, & moribus tam subtiliter, quam suaviter asserendo edidit, incerta, & occulta diuina sapientia pluribus aperuit, mortalem sui memoriam velut compositionem odoris, & opus pigmentarum, & in omnium ore quasi vel dulcorati velut misticam conuincio vini, & tanquam nauas poma ferentes posteris relinquendo. Hi

siquidem prudentes, & honesti viri extra Parisienses, habuissent fundamentum Regule S. Augustini illustrius, & saluati erant obsequantia staturum. Neque siquidem capiti, & tunicis albis lineæ induti, pilibus agniti, & lineæ vruntur canisii. Carceres in refectorio non manducant. Ceteri temporales, & horum constituti infra terminos suos manibus suis operantur. Laborant circa primam, vel secundam noctem huius matutinis surgentes in hyem, & saluati, & cetera spiritibus Domino iuuante, & deuote uoluntate, residuum noctis plerumque, expendunt. Astatis autem tempore à vespera vsque, ad auroram nullatenam propter prostrant officium. Semel autem in anno conuincuntur ordines Abbates Parisi apud S. Victoris in ipsam Generale Capitulum celebrari congregantur post diuina prædicationis epulas delictati, & iurati de his, quæ ad Regulam, & ordinem illatam pertinet, vt adiuuant petradantes.

O Riginem huius Congregationis in antiquitate circiter 113. referent Franciscus Beckersius in sua Cosmographia, & Augustinus Tacinensis in Dilucidario p. 2. §. in huiusmodi Ordinis in Ciuitate Parisiensi quo tempore primus Rex Ludouicus cognomine Cæsarum præ muros Parisiorum amplissimum, & Regium cœnobium sancto Victorii Christi martyris occupatum excitauit, de cuius fundatione quod superius cap. 33. satis sit dictum, nunc solum de viris sanctissimis, qui tanquam iydæa micra ecclesiam illustrauerunt verbo, & exemplo, de monasterijs eiusdem Congregationis quæ breuiter attingemus. Nam quoad ad vrosanctitate conspicuos attinet, habuit hæc congregatio complures, quorum nomina pie commemorat esse scripta in libro viuientium in cœlis, & reliquis eorum tanquam Beatorum in veneratione habentur apud homines in terra. Hi fuerunt Primus B. Hilduinus dicti cœnobij primus Abbas. Secundus B. Hugo cognomine de S. Victore, doctrina & religione toti orbi conspicuus. Tertius B. Ricardus natione Anglus, sed illico professionis de S. Victore cognominatus, qui floruit circa annum salutis millesimum trigentesimum septimum. Quartus B. Gaudfredus viri nominis sanctitatis, qui Meldensium Episcopus cœnobij fuit, concedente Innocentio III. Episcopo a se abdicato, in monasterio S. Victorii septimum diuina contemplationis arctius manserunt. Quintus beatus Thomas martyr, & eiusdem cœnobij Prior, qui vti alter Thomas Cantuariensis Episcopus pro veritate, & iustitia, & defensione Ecclesie inter manus Stephani tyrannici Episcopi crudeliter excubatus, gloriosum martyrium consummavit. Sextus B. Raucherius Prior. Septimus B. Achardus Episcopus Abbatensis, de quibus supra cap. 33. dictum fuit.

Doctores verò præclaros protulit in primis supra memoratos Hugonem, & Ricardum de S.

Victore, quorum opera nouissima sunt, & laudandi opus non habent. Tertium quoque Petrum Lombardum cognomine Magistrum Sententiarum canonicum S. Genouefa eiusdem congregationis. Quartum Petrum Comestorem autorem Historie Scholasticæ in Ecclesia S. Victoris cœ Epitaphio tumulatum. Quintum venerabile Thomam Abbatem S. Andreæ Vercellensis, cuius nomen in cœpertu habuit in sua Bibliotheca sancta Sixtus Senensis in verbo Abbas Vercellensis Scatum Abbatem Abalbonem. Septimum Magellum Adamum, quorum opuscula manibus omnium tenentur. Octauum Magistrum Achardum Abrincensem Episcopum, de quo modo dictum fuit, qui teste Ioanne Pifio multipliciter scripsit. Nonum Magistrum Ricardum Anglicum alterum ab eo, qui supra est relatatum, hic posterior floruit supra circa annum Domini 1240. ex Pifio de Scriptoribus Angliæ. Decimum Guernerum eiusdem cœnobij Sobrietem, qui claruit anno 1490. ex Sixto Senensis Bibliotheca.

Hæc duo qui scribant, ex hæc Congregatione tres Cardinales S. R. E. assumptos fuisse. nã beatus Hugonem de sancto Victore ab Innocentio II. anno 1138. Cardinalem creatum scribit Concistorium in Innocentio II. & licet tam eximie dignitatis sibi collata alijs non meminerint, illud forsitan in causa extitit, quod ipse vita excoecatus anno statim sequente antequam insignijs Cardinalibus donaretur, sed & alium nomine Hugonem celeberrimum Theologum ex canonico S. Victorii Cardinalem Episcopum Tusculanum Martino V. anno 1431. creatum tradit Volaterranus lib. 21. in Vita sancti Patris nostri Augustini, licet nullus hoc nomine sub Martino V. ad Cardinalatum assumptus apud alios Historicos legatur, & forte Volaterranus errauit in nomine, Hugonem ponens pro Ludouico: nam Martinus V. relictis Cisconio D. Ludouicum Alamannum natione Gallum, & professione canonicum regularem Archiepiscopum Arelatensem presbyterum Cardinalem S. Cæcilie creauit, quem citius ad Bononiensium Legatum destinauit. Memores etiam ibi loci Volaterranus alterius nominis cardinis ex canonico S. Victorii ad Cardinatum euecti. Ceterum cum neque tempus referantur, apud eundem autorem sit fides. Hoc certum ex eodem monasterio plures Antistites ad cathedras, & alias Ecclesie regendas assumptos inter quos fuerunt B. Achardus Episcopus Abbatensis, Stephanus Episcopus Parisiensis ex Abbate S. Victorii, inter cuius manus beatus Thomas eiusdem monasterij Prior martyrium consummavit. Petrus Lombardus ex canonico S. Genouefa Episcopus Parisiensis. B. Gaudfredus Episcopus Meldensis, Thomas primus Abbas cœnobij Vercellensis, qui obiit anno 1146.

Victore, quorum opera notissima sunt, & laudati opus non habent. Tertium quoque Petrum Lebardum cognomento Magistrum Sententiarum canonicum S. Genouefa eiusdem congregationis. Quartum Petrum Comestorem autorem Historiae Scholasticae in Ecclesia S. Victoris cum Epitaphio tumularum. Quintum venerabilem Thomam Abbatem S. Andreae Vercellensis, cuius nomen incognitum habuit in sua Bibliotheca sancti Sixti Senensis in verbo Abbas Vercellensis. Sextum Abbatem Abfalonem. Septimum Magistrum Adamum, quorum opuscula manibus omnium teruntur. Octauum Magistrum Acheridum Abrincensem Episcopum, de quo modo dictum fuit, qui teste Ioanne Pitio multas praecellere scripsit. Nonum Magistrum Ricardum Anglicum alterum ab eo, qui supra est relatum hic posterior floruit supra circa annum Domini 1140. ex Pitio de Scriptoribus Anglicis. Decimum Guernerum eiusdem cenobii Subiorem, qui claruit anno 1400. ex Sixto Senensis in Bibliotheca.

Habeo qui scribant, ex hac Congregatione tres Cardinales S. R. E. assumptos fuisse. nam beatum Hugonem de sancto Victore ab Innocentio II. anno 1138. Cardinalem creatum scribit Casopinus in Innocentio II. & licet tam eximie dignitatis sibi collata alij non meminerint, illud forsitan in causa extitit, quod ipse vita excessiua anno statim sequente antequam insignijs Cardinalibus donaretur, sed & alium nomine Hugonem celebrem Theologum ex canonico S. Victoris Cardinalem Episcopum Tusulanum Martino V. anno 1431. creatum tradit Volaterranus lib. 21. in Vita sancti Patris nostri Augustini, licet nullas hoc nomine sub Martino V. ad Cardinalatum assumptus apud alios Historicos legitur, & forte Volaterranus errauit in nomine, Hugonem ponens pro Ludouico, nam Martinus V. reu. Casconio D. Ludouicum Alamanum natum Gallum, & professionem canonicum regularem Archiepiscopum Arelatensem presbyterum Cardinalem S. Cecilie creauit, quem etiam ad Bononienses Legatum destinauit. Meminit etiam sibi loci Volaterranus alterius nomine Iohannis ex canonico S. Victoris ad Cardinalatum electi. Ceterum cum neque tempus referat illius promotionis, nec Pontificem, qui illum ordinatum apud eundem autorem sit fides. Hoc certum ex eodem monasterio plures Antistes ad cathedras, & alias Ecclesias rogendas assumpti, inter quos fuerunt B. Achardus Episcopus Abrincensis, Stephanus Episcopus Parisiensis ex Abbate S. Victoris, inter cuius manus beatus Thomas eiusdem monasterij Prior martyrismum consummavit. Petrus Lombardus ex canonico S. Genouefa Episcopus Parisiensis. B. Gaufredus Episcopus Meldensis, Thomas primus Abbas cenobij Vercellensis, qui obiit anno 1146.

vt in Epitaphio eius sepulchro apposito notatur, D. Nicolaus Abbas, & reformator S. Petri ad Aram anno 1133. 6. Calend. Aprilis creatus. Abbat S. Victoris Parisiensis scribunt Innocentius III. in cap. cum dilecti electione, & Gregorius IX. cap. Ex insinuatione de rescriptis, & illius Priori idem Gregorius IX. cap. Significauerunt, de testibus. Addit Augustinus Ticiensis ex Speculatore, in Cathedrali Parisiensis vnum ex canonicis S. Victoris antiquo more Magistrum caeremoniarum extitisse.

Catalogus monasteriorum eiusdem congregationis ex Ticiensi, & Syluestro Maurolico fuerat olim triginta Abbatum, octoginta Prioratum, & quadraginta Praposturarum, ex quibus fuerunt Abbatia sanctae Mariae de Victoria Syluancensis, & Abbatia sancti Martini apud Gemellos Ambianensis, & sanctae Genouefa in ciuitate Parisiensis, & alia in Compendio, & Capiratana item in Flandria, & Danicensis apud Brugas in Flandria, & aliae partim in finibus Galliarum, partim in Belgio constitutae, quarum plurimae nunc etiam superant, etiam illarum nomina, & fundationes non teneam, quoniam Catalogus à Reuerendo admodum Patre Domino Dionysio à sancto Germano eiusdem Cenobij Priore transmissus ad manus meas non peruenit. Sunt pariter eiusdem congregationis complura Collegia sacrarum virginum Canonissarum Regularium in Gallijs, & etiam in Flandria, ex quibus sex recentioribus ab Auberto Mirzo de Collegijs canonicorum Regularium cap. 12. in fine, videlicet Gronembriensis Abbatia in vrbe Gandauensi, Trudonensis Abbatia in vrbe Brugensi, Walsinosteriensis in agro Walsensi apud Teneramundam, Abbatia Pontis Roradi vulgo Roesbrugge in Flandria, Abbatia noui monasterij sancti Winoci in oppido Bergensi in Flandria, & monasterium sanctae Margaritae vulgo Nonnarum in ciuitate Antuerpiae.

Ceterum etiam monasteria tam virorum, quam foeminarum sub regulari disciplina non pauca adhuc supersunt, tamen ipsa Congregatio siue ob temporum difficultates, siue quod Abbatia S. Victoris ex multo iam tempore Abbatibus secularibus commendatur, qui multoties bona temporalia, & lucra potius, quam incrementa ordinum, & Dei gloriam sequuntur, ex multis annis (proh dolor) à desij, nec iam amplius Generale Capitulum cogitur, nec Visitatores ad Cenobia iuxta sacrorum Canonum, & ordinis statuta visitanda ad vitia extirpanda, vitam canonicam instaurandam, & Dei cultum augendum designantur, & licet decreto sacri Oecumenici Concilij Tridentini sess. 25. de Regularibus statutum fuerit, vt Abbates, ceterique Praelati monasteriorum, quae sunt capita Ordinum siue Congregationum Regularem habitum sumere, & vota Regularium profiteri, & secundum illa viuere debe-

debe-

